

1780 - ТУКЪ-Общинската градска
библиотека

P5315

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

1913-1944.
МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ
ЗА МОРСКА ПРОСВЕТА

37 494

57

KUL 187-190

Година X. Брой 181. Варна, 1. октомври, 1943. год. Пош. чек. смѣтна 8540.

Редакторъ Крумъ Кънчевъ

ЧРЕЗЪ МОРСКИ ВЪЗХОДЪ, КЪМЪ ВСЕСТРАННО ПРЕУСПѢВАНЕ

† ЦАРЬ БОРИСЪ III ОБЕДИНИТЕЛЪ
ПЪРВИЯТЪ МОЛЯКЪ НА БЪЛГАРИЯ

ЦАРЬ БОРИСЪ III СЕ ПРЕСЕЛИ ВЪ ВЪЧНОСТЪТА,

ДА ЖИВЪЕ НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО СИМЕОНЪ II:

Океанъ отъ скръбъ залъ българската земя, когато радиовълнитъ разнесе-ха вредомъ потресната вестъ, че Царьтъ на всички българи, Царь Борисъ III Обединителъ, не е вече между живитъ.

Милиони сърдца въ болезнена покруса за мигъ прекратиха своитъ трепети, горестни сълзи неудържимо рукохна и сподавиха горкитъ вопли на скърбящитъ.

Всички българи безпогръшно знаеха стойността на ненадейно сполетялата ги загуба и тъхната безгранична тжга бѣ оправдано неотешима.

Най-достойниятъ синъ, какъвто свещената родна земя е раждала презъ вѣковетъ, вселюбимиятъ Народенъ Царь, Който съ благороднитъ усилия на възвишения Си духъ премина Своя земенъ пжтъ въ себежертвена тежка борба и върна служба за величието на Родината, е склонилъ навѣки очи.

Най-великиятъ представителъ и бранителъ на вѣчната българщина, който преди четвъртъ вѣкъ смѣло пое на царствени-тъ Си плещи участъта на помрачена и унижена България и съ апостолското труженичество на светецъ де-нощно работи, докато победоносно я изведе до върховетъ на свѣтлото възраждане и гранитна мощъ, нѣма да се радва никога повече на Своего великобългарско дѣло.

Замлъкнала е устата Му, която съ бащинска благодать изричаше само мудро-словия и ободрителни напжтствия въ дни на униние и отчаяние, спрѣло е отзивчивото Му голѣмо сърдце, което преливаше отъ стихийна общъ къмъ всичко българско.

Съ тържествена печаль зазвѣнтѣха

църковнитъ камбани, и тъхното всепро-никващо ехо идваше да потвърди истинността на злощастното събитие, което означаваше не само залъза на единъ великъ човѣшки животъ и кончината на единъ Избранникъ въ разцвѣта на сили и дарования, но слизане отъ сцената на българския държавнически животъ единъ Върховенъ Вождъ, съдбоносно необходимъ за доизграждането на благоденствието и щастieto на България.

Въ тѣзи единствени и неповторими мигове, когато цѣлокупниятъ български народъ, — каленъ въ буритъ и страданията на многовѣковната си хероична история — благоговейно се вживяваше съ неизмѣримата си горда скръбъ, готовъ да изпие съ български непоколебимо твърдъ духъ до дѣно горчилката на всесилната съдба, ободряващи вестоносни слова екнаха съ свѣтлозвучието на победенъ химнъ.

„Негово Царско Височество Престо-лонаследникътъ Симеонъ Князь Търновски, любимецътъ и надеждата на българския народъ, встѣпи на Престо-ла на Българскитъ Царе подъ името Симеонъ II, Царь на Българитъ“.

Това означаваше, че Родениятъ въ единъ слънчевъ юнски день Царственъ младенецъ, озарилъ съ свѣтлината на надеждата потѣмнитъ родни небосклони и сгрѣлъ сърдцата и душиитъ на всички българи съ буйнопламенна надежда, се възправя предъ народа Си — да го води и вдъхновява къмъ подвизи и слава, както достойно го водѣше двадесетъ и петъ години наредъ заспа-лия вѣченъ сънъ Неговъ Великъ Баща.

Това означаваше, че Носителътъ на славното име на великия Си Прадѣдо, до-

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЬ СИМЕОНЪ II

шълъ на свѣтъ съ мощнокрилата небивала всенародна радостъ и засиялъ въ съзнанието на всинца ни съ спасителния свѣтликъ на пжтеводна звезда, начева да води Своитѣ поданици къмъ борби и победи,—както ги водѣше съ мжжествена дѣснаца блаженопочиналия Му Прославенъ Родителъ.

Това означаваше, че Българскитѣ Царь продължава да живѣе, че Той непоклатимо е застаналъ на Престола на Българскитѣ Царе съ името Симеонъ II, Царь на Българитѣ.

Нѣма нашъ съотечественикъ, комуто да не е известно, че Негово Величество Симеонъ II расте и крепне въ бурни времена, че Нему, подобно предалиятъ Богу духъ Царь Борисъ III, предстоятъ борчески изпитания. Но, подкрепенъ съ всепреданната ни готовностъ да служимъ Нему и на България, окръженъ съ неуязвимата броня на нашата вѣрноподаническа любовъ, съ юначната стѣпка на Своя великъ Предшественикъ, О Бозе починалиятъ Му Августейшиъ Баща, Той доблестно ще води доблестния Си народъ отъ възходъ къмъ възходъ, следвайки пѣтя на Великото Царь Борисово дѣло.

За насъ, чадата на България, нѣма по-свѣтълъ примѣръ, по-свѣтъ заветъ, отъ животътъ и смъртъта на незабравимия Царь Борисъ III.

Обединителъ на нашитѣ земи, Той бѣше стожерътъ, около който единни и сплѣтени всички българи живѣеха и умираха въ лоното на българщината, единствено за България!

Мжченикъ за народното добруване, сърдцето Му изгорѣ на борчееката клада, а Неговото Име засия съ почитѣта и прославата, въздавани отъ признателнитѣ поколѣния само на малцина херои-светци.

И днесъ, когато даваме ношата клетва за вѣрностъ предъ Трона на Царь Си-

меонъ II, нека тя прозвучи като обетъ предъ Българския Царь, че за Него и за България, ще живѣемъ и умремъ, но и като молебствие къмъ Всевишния, Царя на Царетѣ,—да бди и да пазѣ Царя на Българитѣ Симеонъ II!

Не думитѣ, а нашитѣ дѣла ще докажатъ доколко здрава и неразрушима е твърдината на нашата вѣрностъ къмъ Царя и Родината, изградена въ честнитѣ ни и храбри български сърдца.

Съ това съзнание да следваме звездата на България, олицетворена въ достойния продължителъ на великото Царь Борисово дѣло—Негово Величество Царь Симеонъ II.

Съ това заричане да стегнемъ нашитѣ бойни редици, и рамо до рамо, въ братско единение на чувства, мисли и дѣла,—да екне нашата желѣзна българска стѣпка въ свещения походъ за народна добродѣтина и щастие подъ знамето на България и при смѣлото и достойно водачество на Царь Симеонъ II!

А ние, скромнитѣ морски труженици, въздушевени отъ дълбокото убеждение, че българскитѣ флотъ, който води своето начало по починъ на великия Симеонъ I, въ лицето на Нинецаруващия Симеонъ II ще има въскога своя прѣвъ Водачъ и покровителъ, Какъвто бѣше Блаженопочиналиятъ Царь-морякъ Борисъ III,—съ стократно засилена воля за работа и готовностъ за жертви, ще продължимъ да градимъ възхода и величието на Морска България.

Царь Борисъ III умрѣ, да живѣе Негово Величество Царь Симеонъ II!

Въ това е нашата горда скръбъ, въ това е и нашата горда утеха: нека Богъ ни помага!

„МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“

ВЕЛИКЪ ЦАРЬ

ОТЪ КРУМЪ КЪМЧЕВЪ

„Борисе, когато единъ денъ бѣдешъ повиканъ да царувашъ, постарай се да бѣдешъ най-добриятъ царъ между царете!“

Предсмъртнитъ думи на княгиня Мария Луиза, Августейшата майка на царъ Борисъ III.

Той се възкачи на престола на българскитъ царе въ дни, когато въ политическото море на Европа и България се развихряше олустошителна буря, наспирно влошавана отъ незараствалитъ рани на следвоенното време.

Въ изпълнение на най-вѣрховния дългъ въ живота Си — да бѣде вѣрнослужещъ и всепреданъ стражъ отъ високия постъ, отреденъ Му отъ Провидението и историята, — четвъртъ вѣкъ Той крепко държа кърмилото на българския държавнически корабъ съ вешината на боговдъхновенъ избранникъ.

Заслугитъ Му къмъ родъ и Родина достойно Го възнаградиха съ прозвището „баща и спасителъ на народа“, а дѣлата Му на всестранно надаренъ човѣкъ, Го изтъкнаха като единственъ владетелъ въ свѣта, за Когото трудно могатъ да се

на множество добродетели, навѣки ще блѣсти съ слънцезарна видѣлина връхъ владетелското Му име.

Скроменъ, човѣколюбивъ и общителенъ, отзивчивъ къмъ людската съдба, Той при всѣки случай мигомъ скъсяваше разстоянието между царската Си Особа и своитъ вѣрноподаници, за да закрачи редомъ съ тѣхъ съ съчувствена стѣпка по друма на народното всѣкидневие и да сподѣли съ братска топлина тѣгитъ и радоститъ имъ. Наводнение, пожаръ, земетръсъ, народно тържество, църковна богослужба, войсковъ парадъ — Той биваше навсѣкжде, за да преживѣе и разбере болката и щастието, грижата и веселието, да се сроди съ народната душа, да я разбере и да се откликне най-целесъобразно. Така, цѣлокупниятъ български народъ виждаше въ своя Царъ мждъръ напѣтственикъ и искренъ доброжелателъ, поне-

НА КОРЯБНОТО КЪРМИЛО

намѣрятъ достатъчно силни и изразителни хвалебни слова.

Много лѣти е представяна въ свѣтлина тайната на всепобедното Му многостранно творческо поприще, съ което справедливо Той застава начело въ редицата на прославенитъ български царе, но въ сегашнитъ скръбнопамятни дни, когато Великиятъ Царъ, вселюбимиятъ нашъ Върховенъ Вождъ, не е между живитъ, свещенъ дългъ ни е да възкресимъ, споредъ силитъ си, образа Му съ онѣзи драгоценни съкровища, съ които Височайшиятъ покойникъ се пресели въ лоното на безсмъртието...

Преди всичко, Царъ Борисъ III бѣше единъ духовно съвършенъ човѣкъ. Неговата царскъ корона, богато украсена съ нержкотворнитъ съкровища

сълъ на Своитъ плещи общото бремя като лично жизнено задѣлжение. А това бѣше естествено и възможно, защото, роденъ въ земята на българитъ и откърменъ съ нейнитъ жизнедаващи сокове, Царъ Борисъ III живѣе и работи въ духовно и тѣлесно единение съ чадата на България като равноправенъ членъ на голѣмото българско семейство.

Кому подъ небето на нашата Родина не е известна пословично благата Му душа и Неговото нѣжнострунно сърдце? И смѣлиятъ морякъ, и неморимиятъ селянинъ и отрудениятъ фабриченъ работникъ, чиновникътъ, учителътъ, търговецътъ — всички, безъ разлика на възраст, обществено положение, богатство, ученостъ — можеха да получатъ съветъ, да чуятъ утешителни и насърчителни думи отъ мждрия народенъ свой Царъ.

Но не само въ миръ, въ гражданския животъ, народътъ чувствуваше близу до себе си най-великия между великите царе, защото Той бѣше Първиятъ български войникъ, обладателъ и образецъ на изключителни военни добродетели, които се проявяватъ на военна нога.

Още отъ деня на Своето раждане о Бозе почившиятъ всебългарски Царь бѣ зачисленъ въ редоветъ на въоръжения български народъ. Той премина всичките степени на воинското чиновначалие, и съ бойната си дейностъ показа какъ безукорно се изпълнява свещения дългъ къмъ Родината, съгласно дадената войнишка клетва.

ПРИ ЕДНО ПОСЕЩЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ФЛОТЪ

Бранниятъ полета на цѣлия Старопланински полуостровъ—дето се водѣха епични войни за свободата и обединението на България, дето съ рѣки отъ кръвъ българитѣ чъртаеха границитѣ на многострадалното ни Отечество—станаха поприще на вселюбимия ни Върховенъ Вождь: тамъ Той се калъ всрѣдъ грохота на многобройни сражения, мжжествено съ доблестъ и честъ понесе изпитанията на храбрия нашъ боецъ, Лично изправялъ се не веднажъ предъ лицето на смъртта, за да утѣчае царственото Си чело съ свѣтлия ореолъ на Царь-херой.

Ето защо, презъ бждните аѣкове надъ победоносното ни воинство ще витае безсмъртниятъ борчески духъ на Царь Борисъ III ведно съ духоветѣ на старославните царе Исперихъ, Крумъ, Симеонъ. Неговата могща дѣсница, неспирно покровителствувала съ бащинска обичъ и вдъхновено тласкала къмъ възходъ войницитѣ на България, ще продължава вѣчно все така неуморно и неотклонно да сочи пътя на подвига и славата. А гордо развѣтитѣ ни бойни знамена, ще плющатъ призивно и ще възкръсватъ предъ идващите поколения неувѣхващия споменъ за единъ образцовъ войникъ—Царьтъ-войникъ Борисъ III—Който съ Личния си примѣръ показа какъ се обича Отечеството, какъ се служи до сетно дихание на България...

Национално-държавническата идея Той тълкуваше като необходима предпоставка на вѣчната българщина, а тържеството на осъществения вѣковенъ народностенъ блѣнъ за Него бѣ вѣможно само при духовното единение и неизтошимиятъ борчески устремъ на всички българи, застанали рамо до рамо подъ българския трибагеникъ.

Затова стремехъ на Първия гражданинъ и общественикъ Царь Борисъ III всѣкога е билъ да обедини народнитѣ сили подъ знака на единъ правилно разбранъ и възторжено следванъ националенъ идеалъ и да приобщи страната ни, когато се наложи, за сътрудничество съ народи и държави,

чиито цѣли и домогвания сж въ съзвучие съ този общобългарски и великобългарски идеалъ.

Мелница личности въ история сж постигали, макаръ и съ цената на единъ изпълненъ съ тежки тревоги животъ, блѣстящите успѣхи на нашия о Бозе починалъ Царь при разрешаване голѣмитѣ въпроси отъ вътрешно и външно политическо естество. Тѣпърва времето, най-справедливия сѣдникъ, ще прецени Неговитѣ народоспасителни заслуги въ това отношение.

Съ твърда воля и неотслабваща упоритостъ, окрилянъ единствено отъ стихийната Си обичъ къмъ България и ръководенъ отъ проникателността и далновидността на Своя зрѣлъ държавнически гений, Той не позволи кипналитѣ обществени движения и борби въ страната да се изродятъ въ така желаната отъ враговетѣ ни братоубийствена напастъ, нито пъкъ да взематъ връхъ крайнитѣ чужди и гибелни за народа политически разбирания, изникнали при коренноразлични отъ нашата действителностъ условия и несъвмѣстими съ българския политико-стопански редъ и народностенъ битъ изобщо. И днесъ нашата премила Родина е здрава и читава следъ редица неспокойно изживѣни вътрешнополитически бури и сътресения.

Повѣкъ и съобразителенъ, съ ясно съзнание за голѣмата отговорностъ на Държавния глава и съ остъръ усѣтъ къмъ повелитѣ на историческата действителностъ, Той, признатиятъ първостепененъ дипломатъ, безупрѣчно премѣрваше всѣка стѣпка въ дипломатическите ходове и даваше всѣкога правилна насока на нашитѣ външнополитически отношения, така съдбоносни въ днитѣ на съвременното свѣтвно преустройство...

Какво трѣбва да се каже за Царь Борисъ III като ученъ? Всжщностъ, нѣмаше клонъ въ човѣшкото познание, кждето всестранно и многонадарената личностъ на българския Царь да не боравѣше съ заяидна веидина, присжща на ученитъ отъ голѣмъ разредъ, и еднодушното Му тържествено провъзгласяване за докторъ по природнитѣ науки отъ Софийския университетъ е единъ почитенъ

ВЪ РАЗГОВОРЪ СЪ МОРСКИ ОФИЦЕРИ

символъ, който само ни подсѣща за очудващата по размѣръ и качество научна подготовка на Този рѣдъкъ владетель.

Паметна ще остане случката въ Прага, когато Царьтъ е разглеждалъ ботаничния, зоологичния и геологичния отдѣли на Народния музей. Той често прекъсва съ умѣстни въпроси и забележки обясненията на нарочно придружаващия Го професоръ и се впуска въ подробни разисквания съ отлична осведоменостъ. За мигъ страничниятъ наблюдателъ би се озадачилъ кой има преднина въ научната

область между двамата събеседници: Царят или професорът? „Очевидно бѣ, че българският Царь отлично владѣе научната материя, за която говорѣше доцентътъ; и любопитно бѣ да наблюдава човѣкъ уредниците на музея и тѣхнитѣ сътрудници съ каква почуда следѣха Царя, който въ този часъ би могълъ смѣло да застане върху една университетска професорска катедра и отъ тамъ да произнесе своята интересна лекция“. Така чехскиятъ печатъ описва Височайшето посещение на Народния музей въ Прага.

Езиковедецъ, техникъ, стопановедъ, историкъ — и какво ли не още? — съ забележителна благородна страсть българскиятъ високопросвѣтенъ Държавенъ глава бѣ взелъ присърдце наукитѣ и изкуствата въ страната и неуморно работѣше за тѣхния разцѣтъ и проникване всрѣдъ широкитѣ срѣди на прескжпия за Него български народъ.

Олицетворение на най-пламенно и възвишено родинолюбие, Царятъ обичаше всичко българско до предѣла на обожествяването.

Съ синовна любовъ Той се прекланяше предъ родната земя, която бѣ обходилъ надлъжъ и на ширъ съ сърдеченъ възторгъ и буденъ любознателски умъ, и която познаваше по-добре отъ всѣкиго. Той живѣеше съ съзнанието, че въ тази свещена земя, поена отъ пами-вѣка отъ потѣта и кръвта на единъ трудолюбивъ и хероиченъ народъ, се плоди труда и благоденствието на България, че въ нейнитѣ недра почиватъ тленнитѣ останки на нечетнитѣ наши прадѣди възглавявани отъ Неговитѣ велики Предшественици, чиято слава и днесъ не прѣстава да се носи като незаглъхващо ехо.

Царь Борисъ III благоговейно съзерцаваше полетата и планинитѣ на България и бѣше неизказано гордъ съ тѣхната ненагледна гиздостъ и вѣчно възраждаща се мощъ, гордъ бѣше съ плодovitитѣ черноземни простори, щастливъ се чувствуваше ведно съ щастливия Си народъ, който притежаваше тази отъ Бога благословена златородна земя.

Но ведросинитѣ очи на Великиятъ Царь пронизваха земнитѣ простори и се устремяваха къмъ китнитѣ български приборѣжия, за да обгледатъ синитѣ води на дветѣ родни морета — бурното Черно море и топловодното Бѣло море.

Н. В. ЦАРЬ БОРИСЪ III И РУСЕНСКИЯТЪ МИТРОПОЛИТЪ МИХАИЛЪ

Тогава въ любвеобилното Му безсмъртно сърдце се разпалваше безгранично морелюбие, което все повече завладѣваше Височайшата Негова Особа, докато морето стана частица отъ живота Му и прицелна точка на творческитѣ Му замисли съ неповторима историческа стойностъ.

Неговото особено благосклонно обичливо отношение къмъ всичко морско у насъ, включено въ

понятието Морска България, Го изтъкна на почетната недостигната и незаета отъ никой българинъ презъ вѣковетѣ висота.

Въ морскитѣ необгледни предѣли нашиятъ Царь виждаше продължение на отечествената земя, и никога неможеше да се помири съ напласнения съ предубеждения неаѣренъ възгледъ, че народътъ Му е излючително сухоземецъ, а не и мор-

НА ВОЕННИЯ ПРИСТАНЪ ВЪ ВАРНА

ски, страхувашъ се и странещъ отъ водната стихия.

Така, за Царя на българитѣ морето и морскитѣ промисли станаха заветно поприще и срѣдецъ на сегашни и бждни начинания и завоювания съ широки възможности. Всѣки роденъ корабъ Той сравняваше съ мощно рало, което творчески бразди синьобагратата нива на моряшкото подвизаване, за да бжде день по-рано превъзможната народностната ни едностранчивостъ, неоправдано останала въ омагьосания кръгъ на сушата.

Неговата обичъ къмъ морето и морскитѣ чада, съ бързина възрастна до внушителнитѣ размѣри на осъзнатъ държавнически дългъ, престаналъ да бжде мечта и кроежъ, а живо дѣло. И на този дългъ Той съ неизмѣнна вѣрностъ служи съ всички сили и срѣства приживе, и за всѣкога свърза Своего Име на Височайшъ моряшки покровителъ и всепреданъ и вдъхновенъ морски труженикъ съ началнитѣ стѣпки на морското дѣло у насъ.

Ще продължи да служи Той на Морска България и следъ Своята смъртъ, неспирно зовѣщъ къмъ дѣла за изграждането на Велика България не само по суша, но и по море! Въ това убеждение е нашето обнадеждащо упование. Защото Първиятъ морякъ на България — вселюбимиятъ нашъ Царь — бѣше не само Върховенъ покровителъ на моряцитѣ, но и водаческо знаме на морската идея всрѣдъ българския народъ.

На това знаме вѣчно ще блѣстятъ мждритѣ слова на Царевия заветъ: „Чрезъ морски възходъ, къмъ всестранно преуспѣване!“, и юначниятъ походъ на родния морякъ по посочения и разчистенъ отъ Него пътъ къмъ покоряване и завладяване на водното царство, ще бжде доблестно изпълнение на този светъ заветъ...

„Ще се боримъ сега и навѣки, Царю Велики, съ морето и съ всички спжнки за овладяването му съ сжщата пословична упоритостъ и похвални успѣхи, съ които нашитѣ бащи и дѣди водятъ борба съ хлѣбородната земя отъ незапомнени времена!“

Така звучи топлосърдечното клетвено заричане и свещения обетъ на българскитѣ моряци предъ Първия между първитѣ моряци на България: и въ тази клетва е изкована вѣчната и неразкъсваема връзка между утрешнитѣ устремени къмъ морето труженици и вдъхновения Великъ апостолъ на морелюбието въ нашата Татковина — Негово Величество

Царь Борисъ III, въ тази клетва е и залогътъ, че народътъ ни ще влѣзе въ историята и като морски, споредъ убеждението и волята на неговия непрежалимъ Великъ Царь!..

При щастливото обладаване на толкова извънредни дарби и качества, постиганията въ държавностроителната дейностъ на Царь Бориса III биха били съ неповторима мощъ, ако бѣха на лице

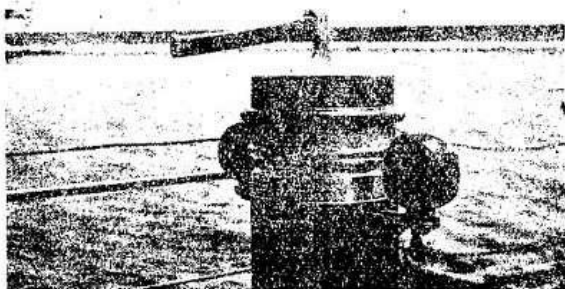

„ЗАКЛѢХЪ СЕ, ВАШЕ ВЕЛИЧЕСТВО“

благоприятнитѣ условия на една епоха, различна отъ времето на 25-годишното Му царуване.

Предобре ни е известно тежкото наследство, съ което младиятъ нащъ Царь трѣбваше да се справя въ продължение на дълги години следъ Своето възцаряване: докато българинъ има на земята, ще се помнятъ кръстнитѣ страдания, на които народътъ ни бѣ безмилостно подвергнатъ отъ несправедливитѣ сѣдници-„победители“ при завършека на Свѣтовната война. И като знаемъ, че Царьтъ сподѣли съ честъ и доблестъ общата нерада участъ, че отъ високото престолно мѣсто Той изживѣнай-голямъ дѣлъ отъ злочестинитѣ и изпитнитѣ народни, лесно ще си обяснимъ съ колко по-голяма сѣкровищностъ се представя подъ свѣтлината на историческата преценка всѣко дѣло отъ нечетнитѣ дѣла презъ тревожнотворческото Му царуване.

Родени въ огъня на страданието, подхранвани

ИСТОРИЧЕСКАТА БРАДВИЧКА, СЪ КОЯТО ЦАРЬТЪ ПРЕРѢЗА ЛЕНТАТА ПРИ ВХОДА НА ЦАРЕВСКОТО ПРИСТАНИЩЕ

отъ непрестанна грижовностъ, сѣдбоноснитѣ народополезни мѣроприятия тласнаха българския Царь въ непосилна за обикновенитѣ люде великанска борба, отъ която Той бѣ щастливъ да излѣзе победителъ. Наистина, героичното себеотричане и жертвоготовностъ въ името на народното добруване, присъщитѣ качества на Неговата природа, допринесоха особено много. Но злата непреклонна историческа сѣдба не веднажъ е сломявала упорития духъ на светци и херои. Би падналъ покосенъ, можеби, и

Този великъ представителъ и въплътителъ на вѣчната българщина...

Въ какво се корени, прочее, тайната на Неговитѣ безспорно забележителни успѣхи, съ които допринесе неоценими заслуги на България и справедливо спечели нейната вѣчна признателностъ?... Синозната обичъ къмъ народа и неугасващата пламенна вѣра въ неговото свѣтло бѣдеше — бѣха неизтощимитѣ крепители и двигатели, съ които Владетелската Особа посрѣщаше и изпращаше божиитѣ

ПО СЛУЧАЙ 50-ГОДИШНИНАТА НА ВОЕННО-МОРСКОТО НА Н. ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ

дни. Но не само това. Великата дълготърпеливостъ съ която се изчаква узрѣването на великитѣ дѣла — следъ много дни на мълчание, работа и мжки — бѣше чудодейното разковниче и неуязвимото душевно сѣкровище на премъдрия о Бозе починалъ Царь.

Вънецътъ на Неговия хероиченъ житейски пътъ е осъществения въковенъ блѣтъ на българския народъ: обединението на всички българи подъ единъ скиптеръ въ земитѣ на цѣлокупна Велика България, достигаща устремно жадуванитѣ водни простори на Бѣло и Черно морета, рѣка Дунавъ и Охридското езеро.

Възкресилъ Родината за новъ животъ, възпламенилъ упованието на Своитѣ поданици въ нейната сѣзла звезда, Той себепожертвено и неотклонно следваше тежкия пътъ на историческата Си мисия, която стана олицетворение на величавъ по-

ВЪРХЪ ОФИЦЕРИТЪ ОТЪ МОРСКИТѣ ВОЙСКИ

двигъ и въплъщение на истинско чудо.

Признателността на всички българи бѣ достойна награда за Неговитѣ заслуги, и тази признателностъ правдиво намѣри единодушенъ изразъ въ даденото Му прозвище Царь-Обединителъ.

Съ блаженната кончина на Негово Величество Царь Борисъ III свѣтътъ загуби единъ рѣдъкъ човѣкъ, България — своя Царь Обединителъ, а историята записа въ своитѣ вѣчни скрижали името и дѣлата на единъ Великъ Царь...

ЦАРЬ БОРИСЪ III И МОРЕТО

ОТЪ ЧЕРНОМОРЕЦЪ ХРАБЪРЪ

Царь Борисъ III е живъ примѣръ на човѣшко величие, царско достоинство, българска доблестъ и моряшки добродетели.

Морската повеля на Царя-Отецъ Фердинандъ I "Българи, обичайте морето, пазете вашитѣ брѣгове!" бѣше съкровень завѣтъ, който даде внушително отражение въ нашия народностень животъ. Взето присърдце и следвано съ упоритостъ, цѣло поколѣние живѣе и твори подъ знака на това Височайше напѣтствие.

Предприемчивиятъ и напредничаваъ духъ на българина се разбунтува срещу оковитѣ на сухоземната застѣднатостъ. Младѣе и бодѣе, той се насочи къмъ китнитѣ морски брѣгове, лето всестранниятъ подема и разцвѣтъ на хубавитѣ ни приморски селища бѣше едно радостно и обнадеждаващо явление.

Стѣпилъ здраво на роднитѣ брѣгове, българинътъ наистина съ синовна обичъ отправи взоръ и къмъ воднитѣ простори. Заредиха се държавни, общественни и частни почини, свързани съ морскитѣ промисли. Понятията български търговски и военень флотъ, български риболовъ и моряшки битъ изобщо, започнаха постепенно да получаватъ своето съдържание.

Но четвъртъ въковното царуване на Царя-Обединителъ Борисъ III отбеляза една сѣдбоносна стѣпка въ развитието на България въ морско отношение.

Много доказателства идваха да подсказватъ, че зрѣлостта на българина и нуждитѣ на живота бѣха изпреварили идеята, вложена въ завета на Царя-Отецъ Фердинандъ I: наложително необходимо бѣше тя да се вдѣлбочи, нейниятъ обсега да се разшири.

Не само отъ брѣга да се обича морето, и не само земята да бѣде пазена и бранена съ юначна храбростъ. Въ борба съ морето да се изтѣргне победа надъ водната стихия като източникъ на благоденствие, въ борба всрѣдъ морето съ вражески съперници да докажемъ предъ свѣта, че и ние имаме сила и право да го владѣемъ, да бждемъ морски народъ! Да знаемъ, че народъ, който нѣма кораби и не корабоплава, е немошень полународъ, и е обречень да слугува на морскитѣ народи!

Ето основнитѣ начала, отъ които изхождаше

Царь Борисъ III въ Своитѣ правдиви възгледи за изграждането морската мощъ на България. Тѣзи проникновени разбирания, изтѣкани отъ гесборима жизнена мощъ, съ неумолимостта на осветено отъ вѣковѣчния опитъ желѣзно правило, очѣртаха завѣткого нашата морска политика.

Днесъ две благодатни морета и една велика рѣка сѣ не само географски понятия и държавни граници, но и упорни твърдини, отъ дето се вѣе гордо извишения стягъ на морска България, но и неосценими изходища за полетъ изъ воднитѣ далечини.

Нашиятъ малкъ, но непобедимо храбъръ военень флотъ, денсночно бдящъ отъ своитѣ котвени стоянки или плаващъ съ своитѣ смѣли обслуги, пази ненакърнима свободата на роднитѣ водни простори.

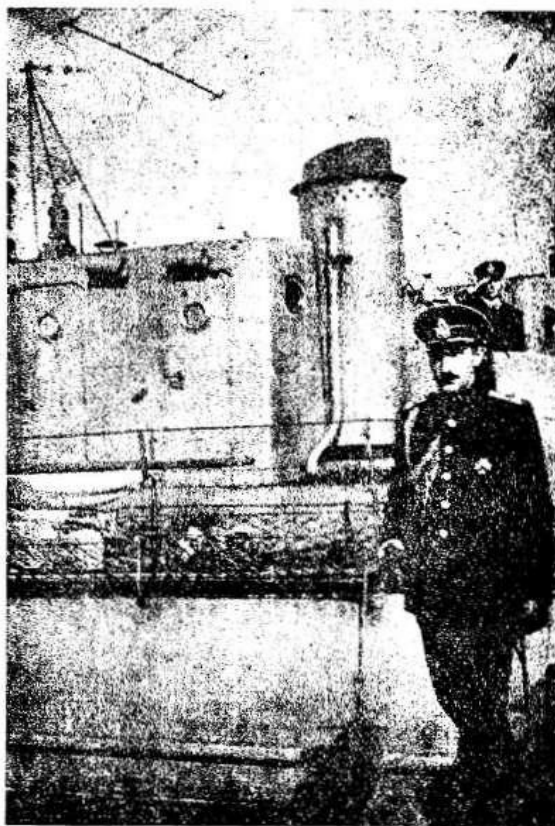
Съ дѣлата на отечествения търговски морски и рѣченъ флотъ българскиятъ морякъ записва въ младата ни морска история една горда традиция, която ще въодушевява сънародникитѣ ни за нови и нови завоевания въ областта на корабоплаването. Всички условия сѣ на лице, голѣмъ брой родни кораби да се движатъ въ утрешнитѣ дни по свѣтовнитѣ водни пѣтища и да подѣржатъ стопански, културни и приятелски връзки съ по-близки и по-далечни народи.

Риболовениятъ флотъ на България неспирно възхожда количествено и качествено ведно съ усъвършенствуването на нашитѣ рибари, чийто поминѣкъ е вече значителна

съставка въ стопанския животъ на страната ни.

Все повече се множатъ идейно-любителскитѣ спортни прояви, което е красноречиво указание, че любовта къмъ морето и къмъ водата изобщо, е станала втора природа за българина, търсеща своя действителень изразъ.

Общественото мнение у насъ е вече правилно схванало важността на морската мощъ като предпоставка на всестранната народна мощъ; то е спечелено безъ остатѣкъ за правилното разрешаване на жизненитѣ въпроси въ нашата морска дей-

ЦАРЬТЪ-МОРЯКЪ НА СЛАВНИЯ ТОРПЕДОНОСЕЦЪ „ДРЪЗКИ“

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ОБХОЖДА И ПОЗДРАВЯВА РОДОЛЮБИВИТЕ СДРУЖЕНИЯ И НАРОДА ПРИ ЕДНО ТЪРЖЕСТВО

ствителност. И трѣбва да се подчертае, че съ сръдствата на писменото и устно слово и подъ идейното знаме на родолюбиви и културни сдружения непрестанно се кове творческия лостъ за по-бързото придвижване на морския ни напредѣкъ.

Държавното законодателство е съобразено съ нуждитъ за поддържане и уголѣмяване на нашата морска сила.

Накжсо, българскитъ морски прояви разчитатъ на живаторна закрилническа стрѣха. Смѣло се разчитва и съ разумна целесъобразностъ се опредѣля пѣтя за победоносния походъ на българитъ да покорятъ и завоюватъ морето.

И тази наша морска политика, излѣкувана отъ племенни недъзи и отъ грѣшкитъ на миналото, бѣше възглавявана отъ Великия Царь Борисъ III.

Знаме на Цѣлокупна България, Той бѣше знаме и на Морска България.

Царь-морякъ въ мисли и дѣла, Той бѣше и ще бѣде Първиятъ морякъ на България!...

Ето какъ контъръ-адмиралъ о.з. Сава Н. Ивановъ е нарисувалъ бѣгло и съ едри чѣрти, ала напълно правдоподобно образа на Царь Борисъ III като морякъ и радетель за морското преуспѣване на България въ статията „Негово Величество Царь Борисъ III като морякъ“, обнародвана въ нашето списание по случай 20 годишнината отъ възшедствието Му на Престола на Българскитъ Царе:

„Той още отъ детинството Си познава и обича морето. Той е пребродилъ нашето Черно море повече пѣти отъ всѣки български морякъ. Той винаги се е интересувалъ отъ него и никога не е изпускалъ случая да се опознае още повече и още

по-добре съ него. Той винаги е намиралъ времъ и възможностъ да посещава редовно и ежегодно както нашитъ пристанища, морскитъ ни предприятия, нашитъ брѣгове и Флота на Негово Име, така и посещаващитъ нашитъ пристанища чужди военни и търговски кораби. При това, трѣбва да се отбележи и подчертае, че при тия посещения на чужди военни и търговски кораби, Той винаги е удивлявалъ обслугитъ имъ съ Своитъ отлични морска и техническа подготовка и мждри практически познания.

Презъ време на войнитъ, наредъ съ Неговата всеизвестна бойна дейностъ по сухоземнитъ ни фронтове, Негово Величество Царьтъ, тогава Престолонаследникъ, не веднажъ е излизалъ и съ нашитъ малки торпедоносци въ бойни кръстосвания, и много често е посещавалъ бойни учения, артилерийски стрелби, минни и миночистачни операции, проявявайки Своего голѣмо безстрашие и Своего презрение къмъ свързанитъ съ тия морски военновременни походи опасности.

Нѣма въ България човѣкъ, който да познава значението на морето и неговото голѣмо влияние за стопанското преуспѣване на страната, повече и по-добре отъ Негово Величество Царя. И затова, Той е най-голѣмия и почти единствения сигуренъ и постояненъ насърчителъ и крепителъ на всѣко, малко или голѣмо, морско начинание въ нашата страна. Въ добавѣкъ на това, Той притежава отлична теоритическа и практическа морска подготовка и опитностъ, и затова Той винаги е билъ най-компетентния и най-мждриятъ ръководителъ на морската ни деятелностъ. Съ Своитъ полезни съвети и разумни напѣтствия Той винаги е окрилялъ и насочвалъ всѣко зараждащо се българско морско дѣло въ най-правилния и най-сигурния пѣтъ за неговото успѣшно развитие. Напълно заслужено прѣвъ въ всичко, и тукъ — въ областта на мо-

ИСТОРИЧЕСКОТО СВАТБЕНО ПЛАВАНЕ СЪ П.Х. „Ц. ФЕРДИНАНДЪ“

рето, мореплаването, морските стопански предприятия и военно-морското дѣло — Той е билъ, и ще бѣде, пакъ напълно заслужено и винаги Прѣзъ".

Частитѣ отъ нашитѣ морски бойни сили, изпърво именувани Флотъ на Негово Величество, понастоящемъ Морски на Негово Величество войски, имаха въ лицето на Царя на българитѣ Борисъ III не само своя многолюбимъ Шефъ, но въ Неговото сърдце тѣ чувствуваха обединяващия срѣдецъ и живия възродителенъ изворъ на българската военно-морска мощъ. Тази жива връзка, непрестанно крепнеща чрезъ съзнанието за вѣрна и честна служба подъ знамето на България, добиваше своята върховна мощъ и неудържимъ изразъ въ многобройнитѣ случаи, когато Височайшиятъ морски воинъ взимаше лично участие въ домашния животъ на нашето морско воинство. Трѣбва да се отбележи, че поради преголѣмата скромностъ на Царя, почти всичкитѣ Му посещения въ Флота на Негово Име ставаха безшумно, и тѣ се запечатваха съ неотразима и вълнуваща сила въ споменитъ на близкото до сърдието Му родно морячество, безъ да добиятъ широка гласностъ.

Паметно и съ историческо значение ще остане посещението, което Царь Борисъ III, придруженъ отъ Князь Кирилъ, министъръ-председателя, военниятъ министъръ и при участието на висши сановници отъ духовната, гражданската и военната властъ, направи посещение на Своята Морска дивизия въ Варна презъ 1937 година на Никулденъ, за да предаде лично на нейнитѣ поддѣления бойни знамена по образеца на останалитѣ родове оржия отъ войската. За прѣвъ пѣтъ откакъ съществува България българскиятъ флотъ получаваше по Височайше удостояване бойни знамена, и лесно обяснимъ е изблика на необикновения възторгъ и народ-

НАЧАЛНИКЪТЪ НА ДУНАВСКАТА ФЛОТИЛИЯ ПОЛУЧАВА БОЙНОТО ЗНАМЕ НА СВОЯТА ЧАСТЪ

ВИСОЧАЙШЕ ТЪРЖЕСТВЕНО ВРЪЧВАНЕ ЗНАМЕТО НА ЧЕРНОМОРСКИЯ ФЛОТЪ

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

носна гордостъ, съ които не само българскиятъ моряци, но и цѣлото българско общество посрещна това бележито събитие.

Цѣлото тържество протече подъ знака на подбавашъ и достоенъ за неговата многозначимостъ блѣсъкъ, но съ свѣтлината на неугасващи духовни слънца ще останатъ да грѣятъ въ сърдицата на българскиятъ моряци и на всички българи словата, които Българскиятъ Царь и Върховенъ Вождъ произнесе по случай клетвата на младитѣ моряци и предаване морскиятъ бойни знамена:

„Драги офицери, подофицери и моряци!

Съ особена радостъ и дълбоко вълнение дойдохъ днесъ на вашето тържество. Съ най-искрено чувство на гордостъ и радостъ присѣдствавахъ, млади моряци, на момента, когато вие положихте клетва.

Вие изслушахте мѣдритѣ напѣтствени слова, които ви каза преосвещения русенски владика. Къмъ тѣхъ азъ, като старъ войникъ и морякъ, ще прибавя само следното:

Пазете винаги въ душитъ си туй, което той ви каза. Бѣдете винаги достойни носители на клетвата, която днесъ положихте, защото отъ днесъ нататѣкъ вие, и на суша и на море, завинаги се свързвате съ сѣдбинитѣ и бѣдешето на родината си!

Презъ цѣлия си животъ, драги мои млади моряци, човѣкъ има едно задължение, което не го напуска. То е задължението да служи на Родината си, то е задължението да ѝ бѣде неинъ вѣренъ и преданъ воинъ и синъ!

Но не е само туй. Нека въ моменти на колебание, въ моменти на изпитания въ живота, вие не забравяте обещанието, което дадохте днесъ. То ще бѣде пѣтеводна звезда въ вашия животъ, за да можете вие съ достоинство, като добри българи, да изпълните дълга си къмъ Родината и да бѣдите гледани съ гордостъ отъ вашитѣ близки!

Това е, което азъ въ тоя моментъ като вашъ Върховенъ Вождъ и по-старъ воинъ, който е служилъ по

бойните полета съ вашите предшественици, желая да остане завинаги запечатано въ вашите души!

Драги моряци!

Втората искрена и дълбока радост, която изпитах днес, е че съм щастлив да предам сега на частите от моята Морска дивизия три знамена, под които аз от все сърдце пожелавам да се поддържат и култивират онзи добродетели, които винаги са били вложени въ частите на Дунвската флотилия и на Черноморския флот, отличаващи се винаги съ преданност и вѣрност въ своята служба.

Тѣзи знамена, които днес ви предавамъ, символизиратъ връзката между едно славно минало, съ което частите от флота могат да се гордѣятъ, едно достойно настояще и, съ Божията воля и благословението на Свети Никола, едно свѣтло бъдеще.

Съ тѣзи пожелания азъ предавамъ знамената на частите от моята Морска дивизия. Нека всинца ние винаги бъдемъ изпълнени отъ искрена и беззаветна любовъ къмъ Родината, отъ надежда за по-славни дни и отъ твърдата вѣра въ величието и щастieto на България!

Да живѣе България! Да живѣятъ частите отъ Морската дивизия! Да живѣе родната храбра армия! Ура!"

Като свещенъ завѣтъ и тръбенъ борчески зовъ прозвучаха пропитите съ мъдростъ и проро-

граници, включващи цѣлокупните прадѣдни земи.

Днесъ най-свидния народностенъ блѣтъ, така властно избликналъ въ миговете на историческото Никулденско тържество съ надеждата и вѣрната на чистите български сърдца подъ възшебното въздействие на Царското слово, е жива действителностъ.

Сжщите млади моряци, които получиха отъ ръцете на своя любимъ Царъ знамената-светини, съ благоговейното обещание да ги пазятъ свѣтли и неопетнени и да преминаватъ съ тѣхъ презъ бурите и огъня презирайки смъртта, днесъ сж възправени на Бѣломорския брѣгъ, вѣрни на дадената клетва, на вѣрна себежертвена стража...

На обичайния моряшки Никулденски обѣдъ, който се състоя въ Военния клубъ, въ присъствието на около двеста души, между които и много нарочно поканени избрани люде, тогавашниятъ воененъ министъръ въ своята отлична речъ, следъ като възхвали великолепната подготовка и високия духъ на нашите моряци, сбрѣшайки се къмъ офицерите отъ Флѣта на Негово Величество, силно подхвърта голѣмата любовъ на Царъ Борисъ III къмъ родния флотъ и Височайшето Му внимание и усърдни грижи за неговия възходъ.

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЬ БОРИСЪ III-ОБЕДИНИТЕЛЪ ПРОИЗНАСЯ РЕЧЪ ПРЕДЪ СВОИТЕ ЛЮБИМИ ХРАБРИ МОРЯЦИ

чество думи на Царското слово.

Гръмовитото „Ура“, съ което бѣха изпратени тѣ, и изрази на обичта и преданността къмъ най-добрия и най-мъдрия между Царете Царъ Борисъ III може да се сравни само съ сърдцераздиращите ридания, съ които цѣлокупния български народъ се силѣше да изплаче своята неутешима скръбъ, при съкрушителната злоскобна вѣстъ, че сжщиятъ Този високотаченъ Царъ е вече Великъ покойникъ.

Но и въ двата случая — съ свѣтлия възторгъ и черната покруса — съ непринудената простота на своето сърдце народътъ ни даде затрогващо хероиченъ изразъ на своята синовна любовъ къмъ Българския Царъ Обединителъ, на своята непреломна воля да следва на живота и смъртъ Неговите завети и на огнеструйната си вѣра, че съ тѣзи завети Родината ще пребъде...

Въ трите бойни знамена, дадени на частите отъ Флота на Негово Величество, народътъ съ прозорливо око видѣ олицетворение на трите водни

„Вие, флотътъ на нашия Царъ, сте облагоденствувани и отъ друго едно обстоятелство, което може да ви подскаже, че бъдещето, което ще отбележи единъ всестраненъ възходъ на нашия флотъ, е близко. Именно, голѣмата обичъ на нашия Господаръ спрямо нашия флотъ. Едва ли има нѣкой другъ въ страната така добре да познава въпросите на нашия флотъ, въпроса за отбраната на нашите брѣгове, както нашиятъ Царъ. Бждете увѣрени, че Той не ще престане никогъ съ подбуждане, съ Своите грижи и съ напомняне да съдействува за осществяването на мечтата на нашите морски офицери да иматъ скоро кораби, които да се окажатъ достойни за голѣмата задача, която имъ се възлага, за отбраната на брѣговете ни!"

Да! Оглична е подготовката на морското ни воинство, високъ е неговия духъ! Това правилно бѣ изтъкнато тогава отъ военниятъ министъръ, а още по-правилно отдавна бѣ оценено отъ Царя на българите, Който действително се гордѣеше съ

Своя флотъ, обичаше го, полагаше грижи за неговото закрепване и растежъ.

И този мощенъ духъ, така стихийно проявяванъ отъ българския морякъ подъ бащинската закрила на Своя Шефъ, ще се възмогне до още по-голяма висота, въ изпълнение волята и завета на О Бозъ починалия Царь-Обединителъ.

По-високо и по-гордо ще се развѣватъ бойните светини отъ родните кораби, по-сладка и възторжена ще бжде смъртта подъ тѣхъ, защото въ тежкосвиленитѣ имъ дипли ще витае безсмъртниятъ духъ на Царя-морякъ, Който съ крилото на обичъ и братско съчувствие вѣчно ще приласкава чадата на Морска България все така сърдечно и въодушевено, както въ дните на Своео четвъртъковно славно Царуване.

„ПРИЕМАМЪ ТОВА ЗНАМЕ НА ВОЕННО-МОРСКОТО НА ВАШЕ ИМЕ УЧИЛИЩЕ ЗА ВЪРНА И ЧЕСТНА СЛУЖБА НА ВАШЕ ВЕЛИЧЕСТВО И РОДИНАТА!“

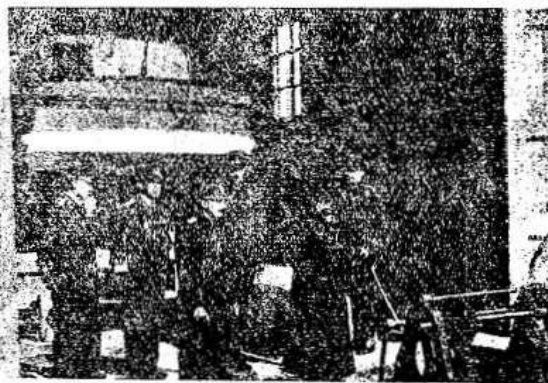
На неразлжната Си близость съ нашето морско дѣло блаженопочиналиятъ Царъ на българитѣ даде забележителенъ изразъ, като благоволи въ 1937 година да стане Височайшъ Шефъ на съществуващото около шестдесетъ години днешно Военно-морско на Негово Величество училище.

Живѣлъ твърде близу до дейността и развитието на скромната, но скъпа за сърдцето Му българска Алма матеръ, Царьтъ-морякъ достойно бѣ преценилъ нейното народополезно дѣло съ Своео съгласие да стане Нейнъ патронъ.

Той знаеше, че подъ стрѣхата на това единствено по рода си учебно заведение въ страната крепнатъ тѣломъ и духомъ млади българи отъ всички кѣтове на родната земя, които въ непрестанно напрежение съ младенчески възторгъ и пословично трудолюбие изграждатъ образа на утвърдени морски техникъ, корабоплавателъ и всенно-морски водачъ.

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

За Него бѣше гордостъ да вижда въ Своитѣ морски кадети бойци отъ първитѣ редици на военноморска България, вдъхновени труженици въ всичкитѣ клонове на морското ни дѣло и техника, най хубавата надежда на Отецеството.

Н. В. ЦАРЬ БОРИСЪ III, ПРИДРУЖЕНЪ ОТЪ КНЯЗЪ КИРИЛЪ ТЪРНОВСКИ, ВЪ РАЗГОВОРЪ СЪ КОМАНДИРА НА БЪЛГАСКИЯ ФЛОТЪ

Когато на 9. августъ, 1931 година по тържественъ начинъ биде отпразднуванъ полувѣковния животъ на Училището, Негово Величество Царьтъ, придруженъ отъ Нейно Величество Царицата, Тѣхни Царски Височества Князъ Кирилъ Преславски, Княгиня Евдокия и Тѣхни кралски Височества херцогъ Албрехтъ Вюртембергски и херцогиня Надежда, взе участие въ това наистина рѣдко за нашата действителность тържество.

Следъ произнесената блѣстяща речъ, Той посети нарочно уредената изложба, кѣдето въ многобройни предмети и снимки можеше да се види постигнатото отъ възпитаницитѣ на Морското училище въ полето на сръчността и знанието за пелъ десетилѣтия.

Явно възхитенъ отъ видѣното въ тази многосъдържателна морска изложба, Височайшиятъ посетителъ въ лицето на началника на Училището възхвали и поздрави постиженията на полувѣковното безшумно творчество въ морскотехническата пресвѣта, последица на преданно труженичество, и изказа Своео сърдечно искрено пожелание за възхода на Училището.

СЛЕДЪ РАЗГЛЕЖДАНЕ ЮБИЛЕЙНАТА ИЗЛОЖБА НА ВОЕННО-МОРСКОТО НА Н. ВЕЛИЧЕСТВО УЩЕ

Благопожеланието на Царь Борисъ III е дългъ и повеля, която день следъ день става дѣло. Днесъ Военно-морското на Негово Име училище, възправено на достойна за Върховния си Покровителъ висота, съ бодрость и обнадeжденость осъществява Неговата воля...

И когато подъ бремето на безутешна тъга по отлитналия въ вѣчността тѣхенъ духовенъ Баща морскитѣ кадети съ благоговейна почитъ следваха редицитѣ на погребалното шествие, и когато въ прощалния скръбно-тържественъ маршъ покрай саркофага съ безжизненото тѣло на тѣхния любимъ Великъ Патронъ екиа желѣзната имъ самоувѣрена стѣпка — съ примрежени отъ сълзи погледи и съ разтупкани отъ непреодолимо вълнение

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЬТЪ И СЛИВЕНСКИЯТЪ МИТРОПОЛИТЪ ИЛАРИОНЪ СЕ ОТПРАВЯТЪ ЗА ПОРЪСВАНЕ ПРИСТАНИЩЕТО ЦАРЕВО

сърдца тѣ мълчаливо даваха клетва предъ Царя-морякъ, предъ сега царувания Неговъ наследникъ — всенародната звездочела надежда Царь Симеонъ II, и предъ Бога — Царя на Царетѣ, че ще крепнатъ въ духовна и тѣлесна мощъ, за да носятъ на здравитѣ си плещи съ себежертвена преданостъ дѣлото на Морска България, съгласно волята и повелята на Царя Обединителъ Борисъ III.

Идеята за творческо приобщаване на българския народъ къмъ морето и къмъ свързанитѣ съ морскитѣ простори начинания, идеята за морска обнова и народенъ напредѣкъ чрезъ завоюване морето, създаване и процъвтване на воененъ и търговски флотъ, така необходимъ за благоденствения възходъ и защита на роднитѣ брѣгове, бѣше ржководното начало на основената презъ 1920 година културно родолюбива организация Български народенъ морски сговоръ, чие то върховно покровителство съ безпримѣрна готовностъ бѣ поето отъ Царь Борисъ III. Така, когато въ чернитѣ за България дни следъ Свѣтовната война духътъ бѣ помраченъ и вѣрната разколебана, когато убийствено тежкитѣ следвоенни задължения потискаха всѣки полетъ на разпнатата българщина, и когато бѣха потрѣбни героични усилия за изграждането на всѣко народополезно дѣло, Българскиятъ Царь-Светецъ, белязанъ отъ Бога съ сѣдбовния печатъ на страданияето и подвига, намѣри въ себе си сили и благоразположение, за да се приобщи къмъ шепи морски труженици, протегна покровителствена ржка и даде примѣръ на бодростъ и вѣра въ успѣха на морскисговорското общонародно начинание.

Безспирно въ своята исторически необходима и съ неоценимо значение дейностъ, наредъ съ въодушевението, което Българския народенъ морски сговоръ повече отъ две десетилѣтия черпѣше отъ идейния повикъ „Къмъ морето и Дунавъ за напредѣкъ!“, това морелюбско сдружение е отбелязвало успѣхи, безспирно вдъхновявани и отъ Височайшето покровителство, по-късно изразено въ сѣморжчно написанитѣ благопожелавещи слова:

„Сърдечно пожелавамъ преуспѣване на Българския Народенъ Морски Сговоръ, ратуващъ за

близкото до сърдцето ми морско дѣло въ Страната“...

Стопански и чисто народностни поводи поставиха на дневенъ редъ постройката на царевското пристанище, като потрѣбнитѣ предварителни проучвания започнаха следъ Голѣмата война, а самитѣ пристанищни строежи, наченати отъ 1929 година, продължиха около осемъ години.

На 1. августъ 1937 година се извърши освещаването на новозграденото съвременно царевско пристанище, което бѣ открито лично отъ Негово Величество Царя.

И при това щастливо събитие, съ личното Си присъствие българскиятъ Държавенъ глава подчърта недвусмислено, че отдава особено голѣмо значение на всѣка творческа стѣпка въ областта на нашето морско дѣло.

По този случай станаха паметни тържества, достойни не само за историята на царевския черноморски край, но и за историята на морска България.

Въ описанието, помѣстено своевременно въ нашето списание, бѣше отбелязано далечъ не пресилено, че... „Никога китниятъ роденъ край отъ южното наше Черноморско крайбрѣжие не е билъ огласяванъ отъ топовния ехтежъ на отечественитѣ кораби и радостния звѣнъ на църковнитѣ камбани, както въ деня на това велико тържество при посрѣщане на нашия любимъ Царь. Никога жителитѣ на малкия градецъ Царево, разположенъ на красивия морски брѣгъ въ източнитѣ поли на Странджа планина, не сж празнували съ такъвъ възоргъ и нескрита радостъ, както освещаването на новата придобивка за родното корабоплаване“.

Дълго ще се помни, ще прибавимъ сега, този наистина незабравимъ августовъ денъ, и бащи ще разказватъ на деца и на внуци, колко радостъ и надежди донесе като чуденъ царственъ даръ за старо и младо най-добриятъ и най-мѣдриятъ Царь, като че възкрѣсналъ отъ златнитѣ приказки на мечтата, за да дойде съ красотата и чара на любещото Си златно сърдце въ този хубавъ приморски кѣтъ...

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЬТЪ И ДУХОВЕНСТВОТО НА ПЪТЪ ЗА ПОРЪСВАНЕ ВХОДНИЯ МАЯКЪ НА ЦАРЕВСКОТО ПРИСТАНИЩЕ

Въ произнесената високоназидателна речъ Н. В. Царь изтъкна, че въ своя вдъхновенъ устремъ по пътя на благоденствието и напредѣка, българинътъ не пренебрегва и богатата, които съ безгранична щедростъ поднася морето — всевѣчната стихия, използвана отъ човѣшкия гений, следъ напрегната и упорита борба, като неоценимъ сътрудникъ.

„Ценейки напредъка на нашето морско дѣло, както и всѣка придобивка, обслужваща жизненитѣ интереси на народа, азъ сподѣлямъ отъ сърдце радостта на населението отъ този приморски край за голѣмата за него и родното корабоплаване народна придобивка, която освещаваме днесъ.

Поелъ пътя на своето мирно развитие, българскиятъ народъ самоувѣрено крачи все напредъ. Силни, съ морална енергия, що дава любовта къмъ прогреса, ние влагаме духовни и материални ценности—придобивки на родната техника, народнитѣ спестявания и трудъ,—въ услуга на благоденствието на България.

Все изъ този пътъ, българинътъ не пренебрегна и богатата, които тъй щедро му поднася морето, отъ което човѣшкиятъ гений е направилъ свой сътрудникъ.

Следъ дветѣ наши голѣми модерни пристанища, Бургаското и Варненското, настоящата наша придобивка, която днесъ освещаваме, имайки мѣстно значение е, разбира се, много по-скромна. Строено, обаче, при стопанска криза и въ негодни, пристанището Царево е едно ново доказателство за енергията и предприемчивия духъ на българския народъ. Първо завършено наше морско съоръжение следъ войната, то е предназначено да повика на новъ животъ цѣлия този край, осигурявайки връз-

на е изиданъ бронзовъ бюстъ на Н. В. Царъ Борисъ III въ денонощна вѣчна дружба съ морето, което съ безпредѣлна любовъ обичаше Той—Първиятъ морякъ на България.

И морските вълни съ пѣсеньта си ще отправятъ поздравъ и възхвала къмъ Царьтъ-морякъ, Който и въ смъртта си не ще умре никога въ безсмъртното сърдце на признателна България!

Както е известно, капитанътъ отъ българското корабоплаване Антонъ Георгиевъ бѣ удостоенъ съ високата честъ да бѣде корабначалникъ на кораба, съ който пристигна Негово Величество Царьтъ съ Августейшата Си съпруга следъ вѣнчавката въ Асизи презъ 1930 година.

Запитанъ за чувствата и споменитѣ, които пази като нетленно съкровище, завещано отъ този исторически случай, стариятъ морякъ ни предаде следващия разказъ...

„Българскиятъ параходъ „Царъ Фердинандъ“, празнично „разцаѣтенъ“, бѣше на котва въ водитѣ на Бриндизи. Цѣлъ цѣлиничъкъ бѣлообгаренъ, той напълно правдиво и заслужено бѣше наричанъ „Бѣлата яхта“. А неговата обслуга? —

ВЪ БРИНДИЗИ. МАЛКО ПРЕДИ ПОТЕГЛЯНЕ НА ПАРАХОДА „Ц. ФЕРДИНАНДЪ“ СЪ ВИСОЧАЙШИТѢ МЛАДОЖЕНЦИ ЗА БЪЛГАРИЯ

ката му съ Бургасъ и обслужващо поминъка на неговото трудолюбиво население.

Дано по-често празнуваме такива успѣхи!

Дано въ близко бѣдеше видимъ изникнали нови подобни технически съоръжения по хубавото и приветливо наше черноморско крайбрѣжие, съ което ще се подигне благосъстоянието на населението му и ще се допринесе за все по-интензивното негово сътрудничество въ общитѣ усилия на всички ни за преуспѣването на Родината.

Поздравявамъ сърдечно всички инициатори, техници и работници по изграждането на това народополезно дѣло и отъ името на България обявявамъ за открито и предавамъ на потомството, извоювано отъ морските вълни и издигнато съ българския трудъ и сръдства Царевско пристанище.

Да живѣе България!

Да живѣе и крейне родното морско дѣло!

Въ края на пристанищната вълноломна сте-

Никога не бихъ могълъ да си я представя съ по-необичайно повишенъ духъ!

Височайшата двойка бѣше пристигнала съ влакъ следъ вѣнчавката въ старинния Асизи. Моятъ корабначалническа задача бѣше: да превоза българскитѣ Царъ и Царица за България.

Бурното море и влошаването на времето налагаха да се постави наложителния и неизбеженъ въ такива случаи въпросъ: да се плава или да се отложи плаването?

Съ присъщата си неустрашимостъ и мъдростъ, и Н. В. Царьтъ ми зададе сжщиятъ въпросъ.

— Какъ преценявате времето, капитанъ Георгиевъ? — бѣхъ запитанъ отъ Него.

— Лошо е, но плаването е възможно, Ваше Величество! — отговорихъ самоувѣрено, въодушевенъ отъ величествената осанка на нашия вселюбимъ Царъ, плененъ отъ благородството на царственото Му запитване.

— Азъ решавамъ да тръгна! — бойко и отсчено прозвуча Неговото решение, което за менъ бѣше върховна и драга повеля...

Царското сватбено шествие — въ обстановката на развълнуваното море — представяше наистина величествена гледка, чиято стойност се увеличаваше стократно поради особения случай.

„Бѣлата яхта“ прорѣзваше съ желѣзната си снага немирнитѣ сини води, чиято клокочеща пѣна, се сливаше съ бѣлината на корабното тѣло. Три мощни италиански торпедоносци ни придружаваха, въ качеството си на почетно пратенство отъ страната на Мусолини. Тѣ бѣха по неволя принудени да забавятъ своя бързъ ходъ, съобразявайки се съ скоростта на „Царъ Фердинандъ“. Така, тѣ се изложиха на страшно люшкане подъ ударитѣ на вълнитѣ и собствена си тежестъ.

Нашитѣ придружвачи съ най-нѣжни чувства на доброжелатели, които бдѣтъ загрижено и иматъ присърдце участъта на „Бѣлата яхта“, отправятъ нѣколкократно препоръки и пожелания: да се върнемъ, да отложимъ плаването.

Н. В. Царѣтъ, следъ своя отказъ да бжде придружаванъ, съ присжия естественъ изразъ на своята благостъ и сърдечностъ, казва усмихнатъ: „Сватба назадъ не се връща! Да вървимъ, съ Бога напредъ!“

По време на плаването, когато много отъ пжтущитѣ бѣха немилостиво бичувани отъ морска-

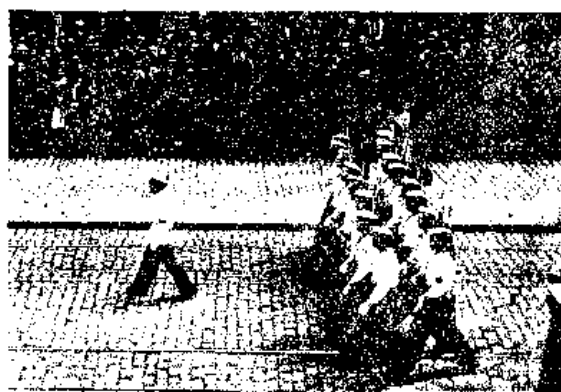
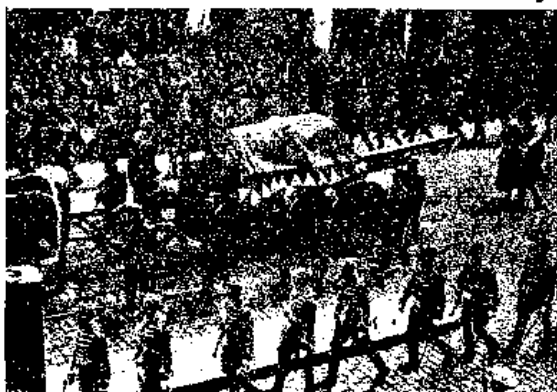
духъ, съ притихнали води, каточе нарочно стѣмени за празнично плаване.

Очаквани отъ славнитѣ български торпедоносци въ залива предъ Царева рѣка, безспиръ продължихме пжтуването и неусѣтно се плѣзнахме по посока на Бургасъ. По изключение преминахме между островъ Свети Иванъ и градъ Созополъ. Тукъ народътъ даде сърдеченъ изразъ на своята безгранична радостъ и на своитѣ вѣрноподанически чувства и любовъ къмъ Царувания домъ.

То бѣше неописуемо посрѣщане, когато десетици лодки препрѣчиха пжтя на кораба и стотици прости рибари по всички възможни начини даваха затрогващъ изразъ на своитѣ честитаяния и пожелания. Радостни възклидания, пѣсни, цвѣта, подарѣци — и едно „ура“, което се силѣше да заглуши корабната сирена, чието продължително свирене означаваше Височайшата благодарностъ на Царя и Царицата.

— Въ седемъ часа да бждешь предъ вхония фаръ на бургаското пристанище! — бѣше последната заповѣдъ на Царя при това незабравимо плаване.

Ето златния часовникъ, който получихъ лично отъ Негово Величество за споменъ. Като слънце е чистото му злато. Но блѣсъкътъ на всѣко злато бледнѣе предъ свѣтлината на Неговото Царствено сърдце — сърдцето на първиятъ български морякъ!

ПОЧЕТНА РОТА ОТЪ ВОЕННО-МОРСКОТО НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ
ИЗПРАЩА СВОЯ ЛЮБИМЪ ШЕФЪ ДО ВѣЧНОТО МУ ЖИЛИЩЕ

та болѣстъ, неуязвимъ и неуморимъ, Негово Величество бѣше душата на кораба. Той прекара повечето време на капитанския мостикъ и при машинитѣ. Съ несломимъ отъ бурното море духъ, Вождътъ на българитѣ на всѣка стѣпка имаше държането на старъ, достигналъ съвършенство морякъ, съ което надмина и най-добритѣ ми очаквания.

Пренощувахме при единъ островъ. На следващата нощъ — при другъ.

Бурята намалѣ.

По пжтя ни настигна „България“ Той се присѣдини къмъ сватбеното шествие и известно време пжтува наредъ съ насъ: отблизу да сподѣли голѣмата радостъ, която въ тѣзи паметни дни бѣше раздажила сърцата на всички българи.

Отъ Санъ-Стефано до излизането ни отъ Босфора бѣхме почетно придружавани отъ турски торпильоръ, който сигналува „Добъръ пжтъ“, даде тържествени прощални салюти и се върна.

Въ нашитѣ води бѣхме вече у дома си. Голѣмиятъ домъ на Родината, подъ чиято стрѣха народътъ ни, като единъ човѣкъ, съ затаенъ дхъ очакваше щастливитѣ Младоженци, ни прие приветливо въ обятията си. Самата природа ни посрещна и приласка съ синьо небе, съ ведъръ въз-

неусѣтно мина това плаване, като хубавъ сънъ, макаръ и въ бурно море. Тържествено и празнично бѣше то!

Дълбока въздишка се отронва отъ гърдитѣ на стария морякъ, гордъ и щастливъ съ съкровището на единъ незабравимъ споменъ. Очитѣ му блѣстятъ съ свѣтлината на най-избранитѣ чувства, които го свързватъ съ разказаната преживелица. Наистина, презъ повече отъ тридесетгодишното си морско труженичество корабначалникътъ Антонъ Георгиевъ е приютилъ въ душата си спсмена за нечетни драматични случки, но никоя отъ тѣхъ не може да се мѣри съ историческото плаване на парахода „Царъ Фердинандъ“ презъ 1930 година!

И ние, неволно мислено се пренасяме дванадесетъ години назадъ, къмъ днитѣ на това единствено и неповторимо плаване...

За пръвъ пжтъ въ историята на мореплаването така необикновено, а въ сжщото време напълно естествено, въ истински моряшки стилъ и държане, една царска особа прекосва моретата въ такъвъ върховенъ мигъ на своя животъ!

Цѣлиятъ народъ не отъ праздно любопитство и не поради глупава суетностъ бѣ устремиль тогава взоръ къмъ великия Младоженецъ, Който —

пръв моряк между моряците на България — по вода доведе Своята царствена съпруга.

И Неговата „Бъла яхта“ се следеше миг след миг от един богонизбран народ, както подобава да бъде следена бълата надежда за по-добра бъднина на милиони сърдца!

Въ Своято решение да доведе Августейшата Си съпруга въ България съ скромнитъ срѣдства на родното корабоплаване Царьтъ вложи дълбокъ замисълъ. За лишенъ пътъ Той даде символень изразъ на Своято морелюбие и нагледно показва съ дѣло, че е голѣмъ и истински смѣлъ морякъ, ценящъ и отлично съзнаващъ значението и преимуществата на свободния и независимъ морски пътъ.

Предпочелъ морския пътъ, предъ сухоземния и въздушния, подъ сѣнката на националния корабенъ трибагреникъ, Той бѣше независимъ Господаръ на пътуването Си.

Въ редицата на нечетнитъ прояви, въ които отчетливо изпъква мощния образъ на О Бозе починалиятъ Царь-Обединителъ като Царь-морякъ, достатъчно е Неговото сватбено плаване съ кораба „Царь Фердинандъ“, за да разберемъ отношението Му къмъ морето, което Той всѣкога сочеше като дългъ на българския народъ, еднакво свещенъ и повелителенъ съ дълга му къмъ майката-земя...

Да се обгърне многостранната дейность на Царь Борисъ III въ областта на морската действителность, и да се нарисува Неговия цѣлостенъ образъ като Царь-морякъ въ една единствена статия, е невъзможно. Още по-неосъществима е подобна задача въ обсега на една възпомена-

телна статия като настоящата, писана въ мигове на небиваща всенародна скръбъ, когато риданията на българския народъ достигатъ до небесата, когато безмѣрната любовъ на милиони сърдца къмъ покойния Царь-Обединителъ се излива въ рѣки отъ сълзи.

Плаванията на О Бозе починалиятъ великъ Владетелъ съ Неговата любима яхта, честитъ Му посещения на всички кѣтове изъ китното българско Черноморие, срещитъ Му съ рибари на открито море и съ моряци отъ търговския ни флотъ въ корабна обстановка, множеството особено любопитни случаи, когато Той влизаше въ близкъ личенъ досегъ съ людетъ на морето и надничаше съ Своято будно любознателно око въ подробноститъ на тѣхния битъ — това е дългата върволица отъ съществени морелюбски прояви на Царь Борисъ III, които красноречиво доказватъ, че никой не познаваше по-отлично отъ Него родната приморска земя и дѣлото на човѣка на морето, че никой не обичаше повече отъ Него морето и моряцитъ! Тази голѣма, съ назидателна и вдъхновяваща мощъ истина, тепърва ще бъде представена въ обилна свѣтлина отъ перото на писателя и историка...

Но нека всѣки въренъ синъ на нашата свещена родна земя да знае и да помни, че сега и всѣкога, който говори и пише за Него, пропусне ли да изтъкне неосценимйтъ Му заслуги къмъ възраждаща се Морска България, ще извърши престѣпна несправедливостъ къмъ единъ Царь, Който на всѣка стѣпка въ славното си жизнено владетелско и човѣшко поприще бѣше въ пълния смисълъ на думата Пръв морякъ на България!

СВОЕРЪЧНО ПОЖЕЛАНИЕ НА ЦАРЬ БОРИСЪ III ОБЕДИНИТЕЛЪ ПО СЛУЧАЙ ЧЕСТВУВАНЕТО ПОЛУВЪКОВНИЙ ЮБИЛЕЙ НА МОРСКОТО МАШИНО УЧИЛИЩЕ, ДНЕШНОТО ВОЕННО-МОРСКО НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО УЧИЛИЩЕ

Пожелаванъ отъ сърдце всъ по-
полно присѣстване на нашестви Морско
Машино Училище, което, въ продълже-
ние на дългого Вѣка, е дало ситни
добре подготвени техници — скромни
и предани граждани въ полето на
материалната култура и въредка
на България.

Съфм.

[Handwritten signature]

Юни 1932.

ТЪЖЕНЪ МОРЯШКИ ПОМЕНЪ

Съ избликъ на най-съкровени братски чувства да си спомнимъ за свѣтлитъ души на тридесетъ и двамата смѣли българи моряци, съставлящи обслугата на корабъ „Варна“, — които въ синовно преданна служба на Царя и Родината съ достоинство и честъ загинаха на своя служебенъ моряшки постъ въ водитъ на Черно море въ ранното утро на 20. августъ, 1943 год.!

ВАСИЛЬ СТЕФАНОВЪ КАРАКОСТОВЪ — командантъ
СПАСЪ СТЕФАНОВЪ РАДУЛОВЪ — I помощникъ командантъ
ИОРДАНЪ НИКОЛОВЪ ЧОЛЯКОВЪ — II помощникъ командантъ
ДИМИТЪРЪ НИКОЛОВЪ ДИМИТРОВЪ — главенъ механикъ
ИВАНЪ ДАНАИЛОВЪ ГЕНОВЪ — I механикъ
ФИЛИПЪ СТЕФАНОВЪ ТАСЕВЪ — II механикъ
МИХО ИОРДАНОВЪ ВАСИЛЕВЪ — III механикъ
НЕНО КАЛЧЕВЪ МАЛЧЕВЪ — радиотелеграфистъ
ДИМИТЪРЪ ИВАНОВЪ ДИМИТРОВЪ — домакинъ
АСПАРУХЪ ПЕТРОВЪ ВЪРБАКОВЪ — корабникъ
ДИАМАНДИ КОСТОВЪ ДИМОВЪ — корабникъ
ДИМИТЪРЪ НИКОЛОВЪ ТОНЧЕВЪ — кърмчия
АНТОНЪ ИЛИЕВЪ АНАСТАСОВЪ — морякъ
ПЕТЪРЪ ИВАНОВЪ ИОВЧЕВЪ — морякъ
ЕРЕМИЯ ДИМИТРОВЪ ГЕОРГИЕВЪ — морякъ
НИКОЛА ДРАГАНОВЪ ЧИЗМАРОВЪ — морякъ
ПАРУШЪ МИХАИЛОВЪ КУЮМДЖИЕВЪ — машиненъ корабникъ
ДИМО ГЕОРГИЕВЪ ЖИТАРОВЪ — машинистъ
ХРИСТО ХРИСТОВЪ СТАНКОВЪ — машинистъ
ХРИСТО ЦАЧЕВЪ НЕЙКОВЪ — огняръ
ДИМИТЪРЪ ИЛИЕВЪ НИКОЛОВЪ — огняръ
ДИМИТЪРЪ СТОЕВЪ ДОСЕВЪ — огняръ
ПЕТЪРЪ ЖЕКОВЪ ЛЕОНДИЕВЪ — помощникъ огняръ
ДИМИТЪРЪ ВАСИЛЕВЪ СЪБЕВЪ — помощникъ огняръ
ДИМО КОСТОВЪ ДОБРЕВЪ — камариеръ
АЛЕКСАНДЪРЪ ПЕТКОВЪ ЦОНЧЕВЪ — камариеръ
МИХАИЛЪ ТОДОРОВЪ ЛИРКОЕВЪ — готвачъ
ТОМА ИВАНОВЪ ГИЧЕВЪ — помощникъ готвачъ
ИОРДАНЪ ПЕНЕВЪ АТАНАСОВЪ — прислужникъ кухня
ХРИСТО НИКОЛОВЪ ЛОГАРИЕВЪ — бюфетчикъ
ТОДОРЪ НИКОЛОВЪ КАМЕНАРОВЪ — камариеръ
ОНУФРИ ГАВРАИЛОВЪ ПОПОВЪ — хлѣбаръ

Върни на моряшката клетва — да бждатъ въ живота и въ смъртъта върни чада на морето и себежертвени воини на България — тѣ преминаха въ лоното на безсмъртието и застанаха на вѣчна стража предъ олтара на Морска България, отдето навъки ще сочатъ съ примѣра на своята велика саможертва пжтя на борбата и подвига, който единственъ води къмъ победата и увѣнчава челата на сърдцатитъ мъже съ вѣнеца на славата.

Снете въ миръ въ безкрѣстнитъ си моряшки гробове, неспирно приласкавани отъ вѣчната пѣсенъ на морето, на което не измѣнихте и предъ образа на смъртъта!

Признателната Родина се прекланя предъ вашето дѣло на херои-свѣтци, а родниятъ морякъ ще следва гордата традиция на българското морячество въ името на Велика България съ клетвения борчески възгласъ: „Въпрѣки всичко, ние ще плаваме!“

ДАРЕНИЯ ЗА МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

Уредничеството на „Морски прегледъ“ благодари за изпратените дарения и съобщава за сведение на бъдещите дарители, че сумите следва да се изпращат изключително чрез пощенска чекова сметка № 8540., пощенска кутия 84. — Варна.

1. Адмиралъ о. з. Ст. Стефановъ — София 1000 лв.	64. Гавраилъ Д. Гавраиловъ — с. Гложене 50 лв.
2. Петъръ Кръстевъ — София 50 "	65. Стоянъ Дим. Чернаевъ — Пловдивъ . 30 "
3. Димитъръ Б. Гаговъ — София III . . 100 "	66. Кирилъ Колевъ Шиковъ — Хасково . 50 "
4. Борисъ Т. Воденичаровъ — София . . 100 "	67. Иванъ К. Лировъ — Битоля 50 "
5. Василь Шишмаровъ — София 30 "	68. Петъръ Г. Куюмджиевъ — София . . 110 "
6. Атанасъ Д. Къндевъ — Русе 50 "	69. Недѣлка Дим. Линкова — с. Славяново 25 "
7. Йорданъ Петровъ — София 50 "	70. Никола Апостоловъ — Бургасъ 80 "
8. Боби П. Танановъ — Русе 200 "	71. Живко Йордановъ — Бургасъ 200 "
9. Иванъ Кръстевъ — София 50 "	72. Любенъ Брънковъ — Ямболъ 100 "
10. Йорданъ К. Кърначевъ — София . . . 200 "	73. Паскалъ П. Бурилковъ — с. Приморско 60 "
11. Асенъ Кръстевъ — Плевенъ 100 "	74. Пр. Продановъ — гара Костинбродъ 100 "
12. Коста Евстратиевъ — София 50 "	75. Стефанъ М. Акалски Н-къ Т. П. Ст. — с. Дъл. дол. ханче — Софийско . 50 "
13. Ангелъ Вичевъ — Плевенъ 200 "	76. Владимиръ Ст. Кировъ — Провадия 100 "
14. Василь Славовъ Василевъ — София . 100 "	77. Стефанъ Ив. Момчевъ — Кубратъ . . 50 "
15. Иванъ Михайловъ Янковъ — Пловдивъ 100 "	78. Никола Т. Баръмовъ — Габрово . . . 50 "
16. Константинъ Ст. Димитровъ — София . 200 "	79. Христо Лютовъ — София 30 "
17. Инж. Христо Хр. Христовъ — София . 100 "	80. Киро Стефановъ — Русе 100 "
18. Георги Н. Канзamalовъ — Карлово . . 100 "	81. Коста Георгиевъ — Пазарджикъ . . . 50 "
19. Д-ръ Георги П. Борисовъ — Черв. Бръгъ 50 "	82. Владимиръ Ст. Юрданиевъ — Варна 100 "
20. Велико Г. Желъзковъ — Черв. Бръгъ 50 "	83. Кехлибаровъ & Петковъ — Бургасъ 250 "
21. Атанасъ Г. Минковъ — София 30 "	84. Тодоръ Г. Влаховъ — Силистра . . . 100 "
22. Кирилъ Р. Бояджиевъ — Омуртагъ . 50 "	85. Илия Борачевъ — Хасково 50 "
23. Маринъ Ил. Кумановъ — Русе 50 "	86. Никола Мариновъ — с. Ябланица . . 110 "
24. Атанасъ Василевъ Куновъ — Никополъ 50 "	87. Иванъ Б. Молловъ — София 50 "
25. Михайлъ Ат. Господиновъ — Севлиево 70 "	88. Никола Г. Влаховъ — Силистра . . . 100 "
26. Христо Колевъ Рохлевъ — Разградъ . 50 "	89. Борисъ Ванковъ — Плевенъ 100 "
27. Симеонъ Роевъ — Севлиево 50 "	90. Иванъ П. Русевъ, с. Ломъ-Черковна . 30 "
28. Боню Славовъ — Шуменъ 50 "	91. Маринъ Д. Балабански — Габрово . . 200 "
29. Димитъръ Н. Пудовъ — Шуменъ . . . 50 "	92. Борисъ Илиевъ Стефановъ — София 100 "
30. Стефанъ Неновъ — Шуменъ 50 "	93. Христо Кулаксьзовъ с. Бобовдолъ . . 50 "
31. Братя Алтимирски — гр. Бѣла 50 "	94. Янаки Тончевъ — Деде-Агачъ 50 "
32. Дора Дограмаджиева — Г. Орѣховица . 50 "	95. Георги Таневъ — Ловечъ 40 "
33. Александъръ Петровъ — Бургасъ . . . 50 "	96. Кирилъ Дим. Кировъ — гара Оборище 30 "
34. Владимиръ Витановъ — София 200 "	97. Тодоръ П. Нановъ — с. Бѣли Осъмъ 50 "
35. Христо Н. Костовъ — Бургасъ 100 "	98. Радка Узунова — Бургасъ 50 "
36. Цвѣтанка С. Каврукова — Дръново . . 100 "	99. Иванъ К. Чернооковъ — Скопие . . . 200 "
37. Хладъ Карлъ Йосифовъ — Шуменъ . . 100 "	100. Сава Евтимовъ Стоиленовъ — София 50 "
38. Тома Н. Томовъ — Омуртагъ 200 "	101. Михайлъ Хр. Мариновъ — Деде-Агачъ 30 "
39. Мишо Р. Маджаровъ — Г. Орѣховица . 100 "	102. Христо Евтимовъ — Ломъ 100 "
40. Цани Тодоровъ — Русе 100 "	103. Георги Евт. Пжндевъ — София . . . 200 "
41. Никола Петровъ — София 100 "	104. Христо П. Христовъ — Елена 30 "
42. Дончо Асеновъ Дончевъ — София . . . 100 "	105. Коста Ст. Узуновъ — Бургасъ 100 "
43. Асенъ Д. Кантарджиевъ — София . . . 200 "	106. Върбанъ Ст. Върбановъ — Варна . . 50 "
44. Георги П. Козаровъ — София 100 "	107. Д-во „Черноморски юнакъ“ — Варна 100 "
45. Андрей Т. Андреевъ — София 30 "	108. Димитъръ Спасовъ — Плевенъ 30 "
46. Антонъ Цвѣтановъ — Ботевградъ . . . 50 "	109. Иванъ Хр. Гюзелевъ — Севлиево . . . 50 "
47. Иванъ Гечевъ Петровъ — Ловечъ . . . 100 "	110. Бориславъ Петровъ Ненковъ — Русе . 250 "
48. Христо Т. Салабашевъ — Пловдивъ . 200 "	111. Славейко Анг. Карабиберовъ — София 20 "
49. Иванъ Б. Ивановъ — София 100 "	112. Инж. Иванъ Д. х. Ивановъ — Сливенъ 50 "
50. Тодоръ Арх. Кръстевъ — Пловдивъ . 100 "	113. Любенъ Хр. Кожухаровъ — Разградъ . 50 "
51. Мичм. I р. о. з. Ез. Кръстеняковъ — Враца 100 "	114. Първанъ Д. Казанджиевъ — Ломъ . . 100 "
52. Иванъ Павловъ — Ломъ 30 "	115. Б. Томовъ — В. Търново 80 "
53. Ганчо М. Карамиховъ — с. Калояновецъ 100 "	116. Петъръ Петковъ — Балчикъ 100 "
54. Пакайотъ Николовъ — с. Виноградъ . 50 "	117. Антонъ Алексиевъ — Плевенъ 200 "
55. Стефана Баръмова — Тръвна 150 "	118. Богданъ Кириловъ Продановъ — Кавала 20 "
56. Петъръ Д. Шишковъ — София 100 "	119. Филипъ Топузовъ — Кавала 50 "
57. Василь Парашкезовъ — Габрово 100 "	120. Панайотъ Георг. Топаловъ — Свищовъ . 30 "
58. Василь Р. Бояджиевъ — с. Маломиръ 100 "	121. Жеко Димитровъ Жековъ — Казанлъкъ 50 "
59. Кръстю Ал. Митевъ — Русе 200 "	122. Емиль Георгиевъ — Каварна 30 "
60. Коста К. Кулевъ — София 50 "	
61. Жечко Т. Калчевъ — Шуменъ 50 "	
62. Милко Ангеловъ — Св. Врачъ 200 "	
63. Георги Хр. Николовъ — Нови-Пазаръ . 200 "	

Всичко: 11,555 лв.

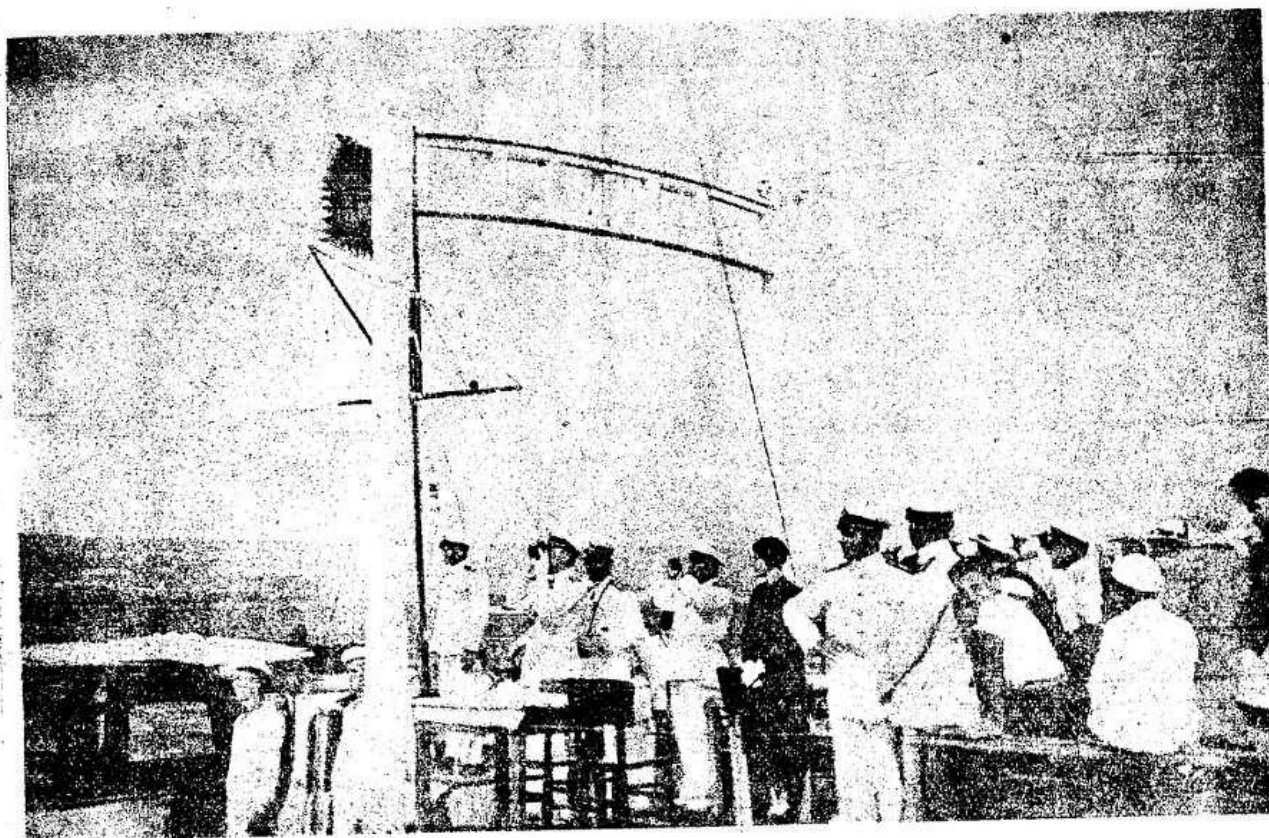
Списъкътъ на дарителите следва

Всички писма, ръкописи и пр. да се изпращат до пощ. кутия № 84. — Варна.

Този трауренъ брой 181. е посветенъ на свѣтлата паметъ на О Бозе починалия
Царъ Борисъ III-Обединителъ.

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ГОВОРИ ПРЕДЪ БЪЛ-
ГАРСКИТЪ МОРЯЦИ

ЦАРЬ БОРИСЪ III НАБЛЮДАВА ФЛОТСКИТЪ СЪСТЕЗАНИЯ

ВИСОЧАЙШЕ ПОСЕЩЕНИЕ НА ВОЕННИЯ ФЛОТЪ